

Tárgytematika / Course Description

Stilisztika

ALMATB4132

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Vass Éva Tünde

Félév / Semester: 2015/16/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 8/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja: Bevezetés a gyakorlati stilisztikába.

Az irodalmi és nyelvészeti tanulmányok elmélyítése a hallgatók műelemzési készségének fejlesztése érdekében.

A tantárgy feladata: A stilisztika szakterminológiájának elsajátítása. A hallgatók stílselemzésben való jártasságának kialakítása.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az előadások és szemináriumok témái:

1-2. Bevezetés a stilisztika világába: Stilisztika és stílus. A stílus fogalomértelmezése. (Útmutató a szemináriumok munkájához)

3-4. Stílussteremtő és stílus-meghatározó tényezők. Stílus kategóriák. Stílusrétegek

5-6. A stílus hírértéke, stílusérték, expresszivitás

7-8. Stílselemző módszerek: Az akusztikai szint vizsgálata (a hangtani jelenségek és a zeneiség szintje)

9-10. A szó- és kifejezőkészség stilisztikai vizsgálata

11-12. A szintaktikai szint stilisztikai elemzése

13-14. A képi szint vizsgálata 1.

15-16. A képi szint vizsgálata 2.

17-18. Költői művek stilisztikai vizsgálatának gyakorlása

19-20. Szövegstilisztika

21-22. Szépprózai művek stilisztikai vizsgálatának gyakorlása

23-24. Zárthelyi dolgozat

25-26. Más stílusrétegek, műfajok stilisztikai vizsgálata. Nyelven kívüli (extralingvális) eszközök

27-28. A félév értékelése, zárása (gyakorlati jegy)

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Követelmények: A stilisztikai terminológia elsajátítása. Az alapvető stilisztikai ismeretek rögzítése, valamint a stíluselemzés gyakorlatának megszerzése. Ismeretanyag bővítése a magyar és világirodalom köréből. Biztos eligazodás a korstílusok világában.

A félév zárása: évközi jegy

Az aláírás feltétele: Az órákról való hiányzás nem haladhatja meg a 3 alkalmat. 4 hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után.

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: Aktív részvétel a szemináriumokon. Zárthelyi dolgozat legalább elégséges szintű teljesítése (56%). A zárthelyi dolgozat **egyszer** javítható, kizárólag írásban.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

A szemináriumokhoz szükséges elméleti és gyakorlati szakkönyv:

Szicszainé Nagy Irma: *Stilisztika*, Osiris Kiadó, Budapest, 2007.

Szakirodalom:

Bánhidai – Bernáth – Mihályi 1969: *Szerkesztéstani, jelentéstani és stilisztikai gyakorlatok*. Bp., Tankönyvkiadó. 195 p.

Fábián Pál–Szathmári István–Terestyéni Ferenc 1974: *A magyar stilisztika vázlatja*. Bp., Tankönyvkiadó. 297 p.

Fábián Pál–Szathmári István (szerk.) 1989: *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Bp., Tankönyvkiadó. 360 p.

Harsányi Zoltán 1986: *Stíluselmzések. Prózai művek stílusa*. Bp., Tankönyvkiadó. 319 p.

Herczeg Gyula: *A modern magyar próza stílusformái*. Bp., 1979, Tankönyvkiadó. 270 p.

Kemény Gábor 2002: *A metafora grammatikája és stilisztikája*. Bp., Tinta Könyvkiadó. 294 p.

Kemény Gábor 1998: *A szövegstílus három összetevőjéről (Péter Mihály stílusmeghatározása alapján)*. Magyar Nyelvőr, 2. sz. 133-142. p.

Kemény Gábor 2002: *Bevezetés a nyelvi kép stilisztikájába*. Bp., Tinta Könyvkiadó. 227 p.

Láncz Irén 1994: *Szó, szöveg, jelentés. Szövegtani és stilisztikai elemzések*. Újvidék, Fórum K. 155 p.

A modern stilisztika. Helikon. Irodalomtudományi Szemle, 1988. 3-4. tematikus szám

Molnár Emma, R. – Vass László 1989: *Stilisztikai ábécé a magyar nyelv és irodalom tanításához*. Tanárok Könyvtára 2. Szeged, Juhász Gyula Tanárképző Főiskola. 140 p.

Szabó Zoltán 1998: *A posztmodern irodalom főbb stíláriai sajátosságai* Magyar Nyelv, 1. sz. 46-57. p.

Szathmári István (szerk.) 1996: *Hol tart ma a stilisztika? (Stíluselméleti tanulmányok)* Bp., Nemzeti

Tankönyvkiadó. 399 p.

Szathmári István 1985: *Három fejezet a magyar költői stílus történetéből*. Bp., Akadémiai K. 77 p.

Szathmári István 2001: *A magyar irodalmi nyelv és stílus kérdései*. Kodolányi füzetek 9. Székesfehérvár, Kodolányi János Főiskola. 104 p.

Szathmári István 2005: *A magyar stilisztika. A kezdetektől a XX. század végéig*. Bp., Tinta Könyvkiadó. 201 p.

Szathmári István (szerk.) 1998: *Stilisztika és gyakorlat*. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó. 373 p.

Szathmári István 2004: *Stilisztikai lexikon*. Bp., Tinta Könyvkiadó. 250 p.

Szathmári István 1994: *Stílusról, stilisztikáról napjainkban*. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó.

Szekér Endre 1970: *Stilisztikai szöveggyűjtemény és példatár*. Bp., Tankönyvkiadó. 290 p.

Tolcsvai Nagy Gábor 1996: *A magyar nyelv stilisztikája*. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó. 280 p.

Török Gábor 1990: *Pontok és kérdőjelek az általános stíluselméletben*. Bp., Tankönyvkiadó. 280 p.

Vértes O. András 1987: *Bevezetés a magyar hangstilisztikába*. Bp., Akadémiai K. 70 p.

Zsilka Tibor 1974: *Stilisztika és statisztika*. Bp., Akadémiai K. 96 p.